

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 234 (2236) ♦ Четвер, 16 грудня 1999 року ♦ Ціна договірна

Проти голосував багато хто з правих

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко каже, що підсумки голосування за кандидатуру Валерія Пустойовитенка на пост Прем'єр-міністра вже вкотре показали, що претендент «серйозно неопрацював».

В інтерв'ю журналістам у вікторок у кулуарах Верховної Ради О. Ткаченко сказав, що сесія Верховної Ради уважно вислухала програму діяльності кандидата, «котра була вельми аргументована», однак не менш вагомі були й протилежні аргументи фракцій.

«Не можна сказати, що В. Пустойовитенка «прокотило» ліве крило, — зазначив О. Ткаченко. — У залі був 421 депутат, а набрано лише 206 голосів, і це означає, що проти нового призначення В. Пустойовитенка проголосувало чимало правих».

Парламентська хроніка

...Земля, електрифікація плюс надзвичайний стан

Ранкове і денне засідання 15 грудня

У виходящих зранку зважках представників деяких фракцій висловлювали занепокоєння з приводу створення союзу Росії і Білорусії, становища в Чечні, поступку Україні МВФ. Однак більше уваги звернули на внутрішні проблеми нашої держави. Зокрема, йшлося про заклики до федералізації України, спричинені начебто заявами Президента про двопалатний парламент. Особливо наголосували на питанні продовольчої проблеми, насамперед нестачі зерна в державі. Народний депутат Володимир Марченко заявив, що в деяких населених пунктах Сумщини на 20 відсотків подорожчав хліб, лише на 40 хвилин на

добу вмикають електроенергію і таке інше. При цьому хтось із депутатів зауважив, що саме такими показниками Президент зустрічався, що минуло з часу його виборів. Окрім того, були й практичні пропозиції, зокрема депутат О. Тудима (фракція Руху) запропонував запровадити режим надзвичайного стану в енергозабезпеченні України.

Щитком зрозуміло, що після заяви депутата С. Довганя про конституційне подання групи народних обранців щодо конституційності нещодавнього указу Президента про реформування аграрного сектора економіки досить гостро обговорювалося внесення до порядку денного відповідного питання.

(Закінчення на 2-й стор.).

13 грудня

✓ 1901 р. Народився Микола Ватутин, генерал армії, що визволяв Київ від німецько-фашистських загарбників.

✓ 1923 р. У Львові було створено Українське богословське наукове товариство.

✓ 1991 р. Україна встановила дипломатичні відносини з Іракською Республікою.

✓ 1983 р. Помер Іван Соменович Козловський, співак, ліричний тенор.

Труба заводу, труба імпорізіам

У номер

Усушка, усьипка й утруска...

На хлібозаводах Хмельницької складася критична ситуація із забезпеченням їх борошном. Директор одного з найпотужніших підприємств у краї Анатолій Свєтлицин заявив місцевим журналістам, що борошномельні комбінати області припиняють поставку сировини. Тепер він змушений відправляти борошновози у Вінницьку, Черкаську, інші області. Далекі поїздки хлібопекарів згодом ляжуть на кишеню покупця — ціни на хліб «Дарницький» та пішечничий зростають відсотків на 14.

Парадоксальна створюється ситуація: багата хлібосюща область готується, за словами директора, ввозити хліб аж з Угорщини. А власним розпоряджатимуться комерційні структури.

Навесні цього року Кабінет Міністрів намагався через відповідні контролюючі органи розібратися в системі ДАК «Хліб України». В області було проведено відеопланні перевірки. Лише на одному комбінаті під час інвентаризації виявлено таку нестачу: пішечні — 2529652 кг, жита — 18670 кг, кукурудзи — 172426 кг, проса — 33800 кг, ячменю — 644690 кг. Загалом нестача зернових сягнула 777505,14 грн.

Як показав ревізії, ресурси ряду хлібопідприємств не тільки «випарувувалися», а й реалізовувалися хтосьна й хтосьна-куди. Навіть транспорт ішезав, ніби провалювався у трасивину. Усього на комбінатах області виявлено нестач хліба на суму 2,5 млн. грн.

Є «ЛАЗ», та не для нас

ВАТ «Львівський автобусний завод», найбільший в Україні постачальник автобусів приміського та міського сполучення, має намір до кінця року випустити 150 машин. Від реалізації цього плану залежатиме, стане підприємство прибутковим чи збитковим за підсумками 1999 року. Ажте за 11 попередніх місяців на ЛАЗі склали лише 209 машин (для порівняння: торік — 966).

Зростання виробництва найбільше сприяло поновлення поставок львівських автобусів до Росії. Вона — головний імпортер продукції ЛАЗу. Нині уряд України розглядає питання про створення лізингового фонду для забезпечення львівських автобусами вітчизняного споживача, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Лист на першу сторінку

Шановні народні депутати!

Простимо нас захистити нас, селян, від бандитської влади, котра хоче прозвати землю, а нас зробити наймитами. Скажіть, хто із селян купить землю? А ніхто, а немає за що. А купити кримінал.

А також, як сабунити та гайдуки, треба судити як ворів українського селянства, бо вони ведуть до загибелі. А Президент, який був настільки, як він каже, селянський син, то не підписував би те, що йому підсовують.

З повагою, Віктор ШКАРЕНКО.

Катагидх Київської області.

Хто там просить КИРПИЧА?
А тут його більше
НЕ РОБЛЯТЬ!
(Матеріал читайте
на 5-й стор.)

О Під'їдано до енергосистеми 1-й блок Запорізької АЕС.

О У Новомигурській області викрито злочинне угруповування, в якого вилучено гранатомет, два пістолети, п'ять гранат і 100 г вибухових речовин.

О Отруєний невідомим газом 17-ї учні середньої школи Вовчанська Харківської області.

P.S.

В надзвичайщини не хотілось би

У номері

Про вето, ліси і еротику

Парламентська хроніка

Інформаційне повідомлення

14 грудня поточного року на засіданні Центральної виборчої комісії було розглянуто подання міського голови М. Житомира щодо реструктуризації ініціативної групи з всеукраїнського референдуму, утвореної на зборах громадян України, що відбулися у м. Житомирі 8 жовтня 1999 року.

Зборами внесено пропозицію щодо проведення всеукраїнського референдуму з питань внесення змін і доповнень до Конституції України, що стосується виконання несовістю Верховної Ради України XIV скликання, дотримання принципів Президента України повноважень Верховної Ради України, обмеження депутатської недоторковості народних депутатів України, зменшення загальної кількості народних депутатів, формування в Україні двопалатного парламенту, прийняття Конституції України всеукраїнським референдумом.

Розглянувши вищезазначене подання і додані до нього документи, Центральна виборча комісія відмовила в реструктуризації ініціативної групи з таких підстав: відповідно до частини четвертої статті 17 Закону України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» «ініціативна група»

реструктуризація та повноваження членів ініціативної групи з всеукраїнського референдуму повинні надаватися Центральною виборчою комісією за формами, що встановлюються Президією Верховної Ради України. Також Центральною виборчою комісією повноважень щодо встановлення форм свідоцтва про реструктуризацію ініціативної групи з всеукраїнського референдуму та повноваження членів ініціативної групи.

Крім того, відповідно до статті 17 Закону України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» ініціативна група з всеукраїнського референдуму реструктуризується Центральною виборчою комісією за поданням голови відповідної ради, на території якої проведено збори громадян, які обрали ініціативну групу. Подання до Центральної виборчої комісії внесено міським головою М. Житомира, який за цим законом не є суб'єктом такого подання.

Центральна виборча комісія.

Можливо, у прем'єри пропонуватимуть Ющенка

Голова бюджетного комітету Верховної Ради України Юлія Тимошенко (фракція «Батьківщина») вважає ідеєю реальною можливість подання до парламенту на затвердження Прем'єр-міністром кандидатури голови Набавку Віктора Ющенка.

Голова бюджетного комітету аналізує надійно на те, що бюджетні питання «всі-таки якимось чином просять мати».

За словами Ю. Тимошенко, казати тепер про якісь регламентні строки розгляду держбюджету вже немає сенсу, бо уряд зривав терміни подання законопроекту про держбюджет-2000. Юлія Тимошенко нагадала, що парламент чекає на подання законопроекту про держбюджет-2000 на друге читання 15-16 грудня, після чого бюджетний комітет відіймається до роботи над ним.

Фотофакт

Судово-правова реформа, як і будь-яка інша, повинна базуватися на інтересах держави, суспільства і на вимогах Конституції. На цьому наголосила глава держави Леоніда Кучма у виступі на четвертому з'їзді суддів України, який розпочав свою роботу вчора в Києві. На знімку: у президії з'їзду.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Народні депутати розглянули вето Президента на зміни до Закону «Про Центральну виборчу комісію». Нагадаємо: що напередодні депутати заочно одностайно ухвалили, щоб кожні 2 роки проводити ротацию ЦВК, а також передаючи дотримання принципів повноважень членів ЦВК за рішенням суду. Президент вбачає в цьому можливість тиску на ЦВК і висловлює незгоду. Голосування за подолання вето Президента перенесено на наступне ранкове засідання.

Зате під час обговорення пропозиції і застережень Президента до Закону «Про аварійно-ригальні служби» парламентарії погодилися з аргументом глави держави і прийняли закон у цілому.

Представники опект закону про мораторій на інтенсивне місце господарство в Карпатському регіоні, народний депутат Юрій Костенко нагадав, зокрема, що 60 відсотків карпатського лісу виробляють ліс. Тим часом Україна за показниками лісовості посідає одне з останніх місць у Європі. Обговорення проек-

ту викликало чимало пропозицій. Тому сесія прийняла рішення готувати законопроект на повторне перше читання.

Проект закону про перевезення небезпечних вантажів прийняли в першому читанні.

Усебічно і детально обговорили проект закону про захист суспільної моралі. Голова Комітету з питань свободи слова та інформації Іван Чиж наголосив, зокрема, що над цим законом працюють уже півроку. Його актуальність можуть підтвердити всі мешканці України, оскільки в кожній мімі проникли випадки відеопорушків, що пропугує насильство та сексуальну розпусту. В законі не йдеться про цензуру, але й так званим ліберальним нормам поставлено засід.

Згідно з проектом закону дозвіл на використання такої продукції даватимуть Вища рада та експертні комісії, які істимуватимуть еротику від порнографії та зберігати матеріал пропанду насильства. Для порушників передбачено і покарання: від адмі-

...Земля, електрифікація плоск надзвичайний стан

(Початок на 1-й стор.)

За словами першого заступника голови Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Василя Круценка, який держава не відвернулася від села, не відпустила піни у вільне плавання, зберігши трохи відносини на селі, а не переселя і на бартер, КСП і сьогодні, як і десять років тому, могли б діяти державні не менш як 25 млн. тонн зерна, 4 млн. тонн м'яса, 3,5 млн. тонн цукру й іншої продукції. На думку опонентів указу, реформатори не побачили іншого виходу, окрім як на догоду МВФ віддати нашу землю іншому зовнішньому інвестору. Загалом, як наголошували противники президентського указу, порушено низку конституційних статей. Аде, на їхню думку, Президент втру-

тився в питання режиму власності, що є прерогативою винятково Верховної Ради.

Інші опоненти, зокрема Роман Шмідт від Руху, навінали, наголошували, що Президент чим указом забезпечив дотримання права громадян на вихід із КСП і неконституційним слід вважати закон про КСП. Прихильники указу Президента назвали це історичним, наголошували, що це є реальний вихід із колгоспно-кріпакського ладу в Україні. І пропонували главі держави прикорити адміністративну реформу, в тім числі й стосовно Мінгоспору. А до Верховної Ради звернулися з пропозицією активізувати роботу над прийняттям закону про зміни до Земельного кодексу, про розширення підсобних господарств,

про заставу нерухомості й іпотеку, земельний іпотечний банк, кредитні спілки тощо.

Помітним голосуванням питання до порядку денного не внесено. Парламент також зробив спробу прийняти рішення (схвалити поданий

Вечірнє засідання
14 грудня

ністративного стигнення до кримінальної відповідальності.

Проект закону відправлено на повторне перше читання.

Сесія прийняла в першому читанні проект закону про внесення змін до Закону «Про завок».

У цілому прийнято закони «Про концесії на автомобільні дороги», «Про природно-заповідний фонд України» та закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з ухваленням Законом «Про відходи».

Прийнято дві постанови «Про надання дозволу Кабінету Міністрів України на використання кредиту, пологоан урядом Іспанії» та про об'єднання проектів законів про Програму формування національної екологічної мережі України у 2000-2015 роки і про національну Програму збереження біологічного різноманіття на 2000-2015 роки в один законопроект.

Це був один з тих небагатьох днів, коли весь порядок денний народної палати вичерпали до кінця.

Анатолій КАРАСЬ.

Ранкове і денне засідання
15 грудня

Анатолій БЕНЬ, Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Компроміси до новорічного столу

Президент України Леонід Кучма прибув на зустріч з представниками регіональної преси, яка стала, власне, його першою післявиборчої прес-конференцією, з невеликим настрій. Обидва жартували із журналістами.

На його переконання, парламент не має вагомий підстав «прокопирити» кандидатуру на посаду прем'єра Валерія Пустомоїтченка. Новий кандидат на прем'єрство Президент поки що не назвав, пообіцявши це зробити за кілька днів після повторних консультацій з фракціями. «Я не маю знову подати кандидатуру і отримати негативні результати», — сказав Л. Кучма. — Я закликаю не в розпуску Верховної Ради, а в її складності у виконанні конституційних обов'язків».

Та Президент не відмовляється від ідеї проведення всеукраїнського референдуму, на який було б внесено питання про розпуск парламенту в разі неспроможності у ньому депутатської більшості і неприйняття до березня наступного року держбюджету-2000, про депутатські недоторковості, двопалатний парламент і затвердження Конституції та зміни до неї тільки на всенародному референдумі. Леонід Кучма ска-

зав, що вже відбулися установчі збори ініціативної групи з проведення такого референдуму (хоча нову редакцію закону про референдуми не є історичним, як принаслідок не зі співпраці, не зі створення більшості, а знову з протистояння, — сказав він. — Якщо не буде створено парламентської більшості, яка визнає на себе резим із укладі Президентом відповідальності не тільки у формуванні уряду, а й у прийнятті величезної кількості законодавчих актів, більшості з яких неоподібні; якщо не засвідчить в Конституцію механізм взаємної відповідальності між владою, знову весь світ показує нам на пальцях».

Президент закликав скоротити численні податкові пільги, провести негайно кардинальну адміністративну реформу, указ про який побирав вилати дивом. Л. Кучма категорично проти запровадження виключно

пропорційної системи виборів до парламенту (за партійним списком), однак за поправки до виборчого закону, за якими депутат-списочник, поважаючи зміни в фракції, повинен узгадати підпис геть з депутатства.

З одного боку, вкотре потрожеючи розпуском парламенту, Л. Кучма сам себе зупиняє і обіцяє не переступати межі правового поля, вирішувати всі проблеми, в тому числі й у стосунках з парламентом, цивілізованим шляхом. «За всіх умов треба шукати компроміси», — сказав глава держави, тут же відзначивши, що з п'ять років його правління цей пошук «назаво затягнувся».

Нашіку затігнеться «прем'єрада». Президент не став прокукувати. Однак він наладштований зустріти новий 2000 рік у компанії новоспечених урядовців.

Юліана ШЕВЧУК.

Замість коментарю

Як заявив у розмові з нашим кореспондентом секретар Центральної виборчої комісії Ярослав Давидович, сьогодні в Україні немає жодних правових підстав для проведення референдуму з будь-якого питання. Це пояснюється єдиним: відсутністю закону про референдуми. Закон про референдуми, прийнятий Верховною Радою ще 12 скликання, застарів і багатьма своїми нормами не відповідає Конституції України.

Якщо референдум — то за яким законом

Нове чи погано заборі погоне?

Коментар

Від самого початку бюджетний процес починався докорінними змінами до статуту. Написавши подвійний Кабінет на перше читання законпроект передбачає доходи консолідованого бюджету в розмірі 38,6 млрд. грн., доходи держбюджету — 27,1 млрд. грн., а витрати — 26,5 млрд. грн. та перешити профіцит (у порушення вимог бюджетної резолюції) у розмірі 554,5 млн. грн.

Проте у першому читанні було прийнято варіант, запропонований бюджетним комітетом: бездефіцитний бюджет, доходи і видати якого становлять 40 млрд. 75 млн. грн. Тобто доходу частину було збільшено більш ніж на 13 млрд. грн., з яких майже 11 млрд. грн. припадає на Фонд енергетичної субвенції місцевим бюджетам. Однак Кабінет продовжує наповняти на той, що не можна недовимати до доходу бюджету, оскільки немає жодної парганти, що в 2000 році Міністерство, Міністерством чи НАК «Нафтогаз України» відкадує свою зобов'язаність перед бюджетом. Мало того, все вказує на те, що зобов'язаність, яку структур перед бюджетом, будуть відкадувати в наступному році. Чи погодяться із такою постановкою питання Верховна Рада? Наприклад, голова підкомітету з питань місцевих бюджетів Верховної Ради Валерій Асачев вважає, що парламент наповнятиме на проведенні цієї сесії, останнього, взаємозалику, який дозволить розчистити «ангелів стаїн» боргів і перейти до грошової системи розрахунків. При цьому ч. 3 посилається на позитивний досвід бюджету-99, статті 45 якого дозволяють провадити взаємозалики між енергетичними компаніями та бюджетами. Проте уряд поки що чинить опір цій новій бюджетної комітету і в другому читанні подаете доходи, що передбачає консолідований бюджет у розмірі 1,2 млрд. грн. (Верховна Рада у першому читанні затвердила його в розмірі 553,5 млрд. грн.). Як бачимо, замість запропонованого парламенту збільшення доходу бюджету на 13,6 млрд. грн., Кабінет погоджується зменшити на 2,5 млрд. грн. (в основному за рахунок виключення до бюджету Фонду соціального страхування). У той самий час Міністерство, що внаслідок остаточного прийняття Верховною Радою закон про запровадження залугованої ставки поштову на додану вартість стосовно операцій з продажу електроенергії, збільшено, наприклад, та запровадження нової плати — нульової ставки з оподаткування послуг з транспорту територію України природного газу та нафти бюджет втратить 1,5 млрд. грн. Тоді Кабінет звернувся до Комітету Верховної Ради з питань фінансів та банківської діяльності з пропозицією провести нараду, під час якої погодити законопроекти, спрямовані на зменшення доходу бюджету. Але в черговий Кабінет до Верховної Ради зазначається, що пропозиції уряду стосовно розширення податкової бази та скорочення податкових пільг передбачають збільшення реального доходу у наступному році на суму близько 6 млрд. грн.

Поки що прийняті пропозиції Кабінету

Сюжет на квартал. Можливі зміни

(що) оподаткування імпорту товарів в Україні) дозволяють збільшити доходи частини бюджету на 150 млн. грн. Виступаючі із цього тавіж: уряд не може запропонувати на друге читання проект закону про держбюджет, який би забезпечував хоча б мінімальні розміри видатків на невідкладні заходи — погашення зобов'язаності з робітної плати та інших соціальних виплат, підвищення зарплати військовослужбовцям, допомоги учасникам війни до Дня Перемоги і т.д.

А що стосується «розширення податкової бази»? Кабінет пропонує збільшити податок на прибуток підприємств, прибутковий податок з громадян, акцизи та цінні папери. Проте комітет Верховної Ради з питань бюджету та фінансів і банківської діяльності ще перед першим читанням бюджету зазначили, що законопроекти, котрі передбачають збільшення податкового тиску, не можуть бути підтримані. Одне слово, як зазначила голова Комітету з питань бюджету Юлія Тимошенко, у цій ситуації є два варіанти розвитку подій: парламент може скелети традиційний документ про фінансування видатків бюджету у 2000 році на базі видатків 1999 року чи форсувати прийняття бюджету на основі пропозицій бюджетного комітету. Яким би шляхом не пішов парламент, уже сьогодні (ще до прийняття бюджету) можна припустити, що після його важкого першого кварталу 2000 року бюджет буде переглянутий (як не мало місце у 1999 році). Але з тією лише різницею, що в першому кварталі нинішнього року ми не платили за зовнішнім боргом 5 млрд. гривень. І ця обставина може спричинити ще серйозніші зміни до сюжету».

Сергій ЛАВРЕНКО.
Мал. Анатолія АНДРЕВА.

Заява з приводу неконституційності Указу Президента України № 1529/99 від 03.12.1999 р. «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки»

Шановні народні депутати! Користуючись правом Конституційного, народного, народні депутати фракції Селянської партії України вважають за необхідне оголосити заяву про напад на Конституційний Суд України до Конституційного Суду України з приводу неконституційності Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки».

Оцінюючи цей документ як незаконне втручання Президента і виконавчої влади в сферу майнових земельних і господарських відносин у сільському господарстві, які повинні встановлюватися тільки законами України, звертаємо увагу Президента України на порушення чинного статтей 13, 14, 75, 83, 126, 124 Конституції України, статтей 3, 8, 12, 15, 19, 22, 23 і 25 Земельного кодексу України, статтей 92-94 Закону України «Про колективне сільськогосподарське підприємство», статтей 20 Закону України «Про власність» пропонуємо Президенту, не доводячи справу до суду, відкликати цей незаконний указ.

Встановлений пунктом 1 Указу порядок здійснення державними адміністраціями заходів адміністративного реформування колективних сільськогосподарських підприємств у встановлені з грудня 1999 року по квітню 2000 року терміни і створення на їхній основі приватно-орієнтованих підприємств (ПО-Пів), спрямовано на примусове, несамостійне ліквідування колективних сільськогосподарських підприємств як суб'єктів права колективної власності і колективної форми господарювання.

Незаконно встановленням указом цінного паперу (земельного сертифіката) як правовстановлюючого документа, що засвідчує право володіння, користуватися та розпоряджатися землею і підлеглим їй державною або приватною власністю на землю, встановленого законом, спрямованого Президентом під тиском Міжнародного валютного фонду на відкриття ринку землі через продаж не земельних ділянок, а через ринок цінних паперів (земельних сертифікатів) на зразок ринку майнових сертифікатів.

Відкриття ринку цінних паперів на землю в умовах економічної кризи, зuboження селян, пенсіонерів та сільської інтелігенції призведе до обезземелення селян, руйнування аграрних комплексів колективних сільськогосподарських підприємств, які єдині спроможні при наданні урядом належних економічних умов господарювання вести розширення виробництва, модернізацію і відновлення виробництва і на плечях яких тримаються цілісності господарства селян, призведе до безробіття на селі,

остаточної втрати трудоздатних галузей економіки і мільйонів акотаретних ітхатівництва, чергового майнові і земельного ошукання селян і голоду в Україні.

Видання цього Указу свідчить про те, що перед нами не новий Президент, а той, хто дозрів курс радикальних реформ дозрів агропромисловий комплекс до рівня повености років, до того, що виробничий потенціал в Україні зменшено 4,51 до 21 млн. тонн — на 60 відсотків, цукру з 5,3 до 1,8 млн. тонн — на 67, молока з 24,5 до 13,7 млн. тонн — на 46, м'яса з 4,3 до 2,6 млн. тонн — на 40 відсотків.

Кількість збиткових підприємств збільшилася з 0,7 до 82 відсотків.

Стан аграрного сектора напередодні господарського 2000 року ще більш безнадійний.

Через створення монополією посередників ринку паливо-мастильних матеріалів та причиною до цієї ситуації, кризис нестачі палива ціни на паливо, на селі не зорано 7 мільйонів гектарів, або 60 відсотків збиру.

З тієї самої причини недолино 1,5 мільйона гектарів озимої пшениці, 6 мільйонів гектарів пшениці посіюно озимої пшениці, майже 1,5 мільйона гектарів доведеться пересіяти весною.

На забезпечення весняної сівби зерновою нестача пшениці до 50 відсотків налішня ячменю і кукурудзи.

Ще більш загрозливо складаються справи в тваринництві.

Внаслідок проведення реформ вироблено понад 60 відсотків великої рогатої худоби, понад 50 відсотків свиней і 80 відсотків овець.

Лише за осінь 1999 року під потреби села в пальному пішло під ніж черв'я мільйона, або 5 відсотків від наявної чисельності лінійних корів.

Сільськогосподарські виробники не мають формального права на застосування державної реформи в кут падіння виробництва і збитковості, сьогодні створює заручниками уряду, який визнає всіх як «шлюбних», за його рішенням, за несплату податку.

Ми беззаперечно стверджуємо, що знову обраний Президент, вилучивши такий указ, почав свою діяльність не з виконання офіційної державної аграрної політики на відновлення зруйнованого сільського господарства, який він не має, а з запровадження безсистемних, незаконних заходів радикальних реформ і поворотної до зруйнованого стану через нові людських трагедій через трасти і ринки майнових сертифікатів. Тільки нині ці помилки націлено на конституційну власність всього українського народу — землю і його господарника — селянина.

Депутатська фракція Селянської партії України.

Жертва якості

Можна довго перераховувати причини. Але не варто, оскільки прорахунки урядовців і прем'єра також залишаються у минулому — новому главі Кабінету доведеться розчистити автентичний гісторіографічний експонат, розпалучаючи за накопиченими боргами — внутрішніми і зовнішніми — і брати на себе відповідальність за насамперед економічного, а потім соціального-економічного реформи.

Тому, напевно, варто назвати найголовнішу причину, яку не дозволила Валерію Пустовитенку ще раз устиситися в президеське крісло, коли він очолював офіційного агітатора. За півмісяця до нового року Україна продовжує залишатися і без прем'єра, і без уряду, і — що найстрашніше — без бюджету на 2000 рік. А це означає, що опісля стрибка

цін, який розпочався із зростанням вартості хліба, нафтопродуктів, деяких інших товарів, населення не дочекається ні індексів зарплат, ні індексів пенсій. А всі претензії очманілий від подальшого зuboження народ пред'явить Верховній Раді.

Отож глава держави отримає змогу провадити омріяний референдум, щоб мати право розпустити парламент усього за однієї — і великої невпевненості, — але й за інших, не передбачених чинною Конституцією умов. Врешті відклясть позбавити народних обранців недовірності. І застрахує від спроб велими наполегливих депутатів переписати Основний Закон на свій кшталт. А от щодо двопалатного парламенту, то, гадаю, якщо ця пуга не про нього і з'явиться у бюлетенях, цей пункт буде реалізовано не в епоху заключної п'ятиріччя Леоніда Кучми. Переконаючи: він не захоче самоти собі на ший феодалізм князів і сприйняти регіоналізм держави. Бо рано чи пізно, і досвід Росії — якраз підтвердження, ці князівки чималі тікають від центру, творять казакерства у своїх мисливських усадьбах.

Фактично у такий спосіб Леонід Кучма розчищає дорогу тій кандидатурі, яку він побирав виступати на розклад Верховної Ради протягом кількох днів. Хто це буде? Ймовірно, більшість претендентів сьогодні вже на слуху. Можливо, Сергій Тигипко. Можливо, Віктор Ющенко. А може, Леонід Деркач. Називалися також кандидатурами Анатолія Кінча та Леоніда Азарова.

Але за останніми двома поставами немає потужних лобістів, які відстоювали б їхні інтереси і перед главою держави, і перед народними депутатами.

Натомість, за повідомленнями засобів масової інформації, за спинами Сергія Тигипки і Віктора Ющенка бовівають Вацлавот, до тогож якого умови прислухатися українські мовновладці з огляду на несподіваний тиск зовнішніх боргів. Крім того, голову Національного банку закликає підтримувати депутатами група «Реформа Конгрес», а нещодавно, за словами народного депутата Степана Гавриша, з ним розпочала переговори і група «Відродження».

Водночас постать Леоніда Деркача

цілеспрямовано і послідовно лобіює фракція Трудової партії, з якої нині позиції втримує його син Анатолій Пичук. У цю групу входить і Віктор Пичук, про якого йдеться як про майбутнього родича Президента.

Проте можна лише здогадуватися про рішення, що його прийме Леонід Данилюк. Можливо, це буде взагалі містер Ікс.

У шахів є термін «жертва якості», коли один із гравців свідомо віддає супротивникові якусь свою важку фігуру заради гетьової переваги. Чи не схоже, такий хід зробив Президент, коли на оltар майбутніх реформаторських перемог приніс у жертву старого друга.

Володимир КОРОЛЮК.

Увага

Під час засідання сесії «Український автомобіль» в рамках реформи «Громадський клуб народних депутатів України «Парламент» у Верховній Раді України відбудеться 16 грудня 1999 року о 18.30 у конференц-залі Київської державної юридичної академії правових наук по вул. Пилипа Орлика, 3.

Хроніка. Факти. Події

✓ Мінськ

Тих, хто утримується, наразі немає

23 грудня Рада Республіки Білорусь — верхня палата парламенту — планує розглянути і ратифікувати Договір про створення Союзу Росії та Білорусії. Наскільки ратифікація цей документ абсолютною більшістю.

✓ Москва

Думайте, кому загрожуватиме

Прем'єр-міністр РФ Володимир Путін, виступаючи на космослоді «Піснеська», заявив, що «Росія не дозволить розмовляти з собою з воєнної сили й використати для цього всі дипломатичні та військово-політичні важелі». За його словами, успішний запуск міжконтинентальної балістичної ракети «Тополь-М» — один з військових важелів.

✓ Тегеран

Із в'язниці — в депутати?

Відомого іранського реформіста і видавця Аббаса Нури, засудженого до 5 років за звинувачення в антиісламській пропаганді, зареєстровано кандидатом на парламентських виборах. Вибори відбудуться у лютому 2000 року.

✓ Анкара

Радіо говоритиме по-курдському

Міністр закордонних справ Туреччини Ісмаїл Джем заявив, що готується документ, який дозволить трансляцію турецько-курдським мовою.

✓ Токіо

Санкції проти КНДР скасовано

Генеральний секретар міжнародної Ліпюні Мікко Аалі повідомив про зняття всіх санкцій щодо КНДР. Невдоволення існуючими санкціями на чолі з колишнім прем'єром Томіті Мураямою відіграло КНДР. На думку Мікко Аалі, не створило «сприятливу атмосферу для налагодження діалогу між сторонами».

✓ Панама

Панамський канал повернуто господареві

Відбулася офіційна церемонія передачі США Панамського каналу, що означає: Панама стала реальним власником цього міжнародного водного шляху, що зв'язує Атлантичний і Тихий океани. 1903 року через 15 днів після проголошення незалежності цієї країни США одержали право на спорудження Панамського каналу та управління ним на довгостроковій основі. Згодом США зайняли прилегло до каналу територію площею 1400 квадратних кілометрів. 7 вересня 1977 року була укладена Панама-Горітська угода. Президент США Джордж Буш підписав новий договір, який передбачає виведення американських військово-морських і повітряних сил з території панама-гортської Панами до 31 грудня 1999 року.

✓ Вашингтон

Ми вам, але й ви нам

Прем'єр-міністр Ізраїлю Ехад Барак прибув до Вашингтона на зустріч з міністром закордонних справ Сирії Фаруком аль-Шараа. Йому присвячено обговорення повноважень ізраїльсько-сирійських переговорів, перевірених як ти жина тощо. Ізраїль розраховує, що сирійська сторона звільнить заходи до стримування воєнних дій авторитарних збройних угруповань. Після цього, з свою чергу, ізраїльські офіційні особи попросили повернення Сирії Голанських висот. Аби бути присутнім на переговорах міністра закордонних справ Сирії Фарука аль-Шараа (співзв'язку) та прем'єр-міністра Ізраїлю Ехада Барак, держсекретар США Даміан Олбрайт навіть відмовився від участі в церемонії передачі Панамського каналу в підпорядкування Панами.

Степи Казахстану гдні звеличення

Сьогодні, 16 грудня, Республіка Казахстан святкує День незалежності. Напередодні цієї події Найвищайший і Повноважений Посол Казахстану в Україні Раїль ЧЕРДАКОВ дає інтерв'ю «Гу». Швидко, розмова була більше не про само, а про бачення країни.

— Фактично і Казахстан, і Україна проголосили свою незалежність на уламках радянської імперії. Нині, через вісім років, з сирібною створили нову, правну, економіку державу з ринковою економікою. 75% валового внутрішнього продукту в нас забезпечують приватники. Держава більше не вказує, що кому чия поставляти. Чи виконуєте проект, що обійме вакантну посаду — все це визначається на тендерній основі. І підприємницький бізнес нас переконує у країні, розвиває ті сфери, де створено вигідні умови для нього.

— Головним перепоною в нашому двосторонньому співробітництві вважають велику відстань між країнами. Виходить, що без терміну в торгівлі ніхто не обійдеться: через Росію здійснюється і перевезення товарів, і транзит енергоносіїв. Наскільки не струнку розвиток економічних зв'язків?

— Між Україною та Казахстаном підписано всі потрібні документи, і бар'єри на міждержавному рівні для торгівлі практично немає. Але відстань — це об'єктивна перешкода. Мита, що їх стягують з товарів під час перетину кордону, тарифи за транзит усе ще залишаються. Інша проблема — транспортування нафти, яка вкотреється російською стороною. Тому ми шукаємо шляхи розв'язання цих питань, створюємо спільні підприємства, якісноємо багатосторонній проект.

— До речі, після останнього візиту Президента Казахстану Нурсултана Назарбаєва в Київ, українська преса писала, що Казахстан наступне Росії на п'яті, прагнучи отримати акції Лісничанського нафтопереробного заводу. Чи справді це так?

— Українська сторона запросила Казахстан ужити участь у приватизації своїх НПЗ. І наші приватні компанії вирішили зупинити свій вибір на спільному підприємстві, в якому ми звантажимо він менший, ніж Лісничанський. І географічно вигідніший: нині будують нафтопровод Тенті—Новоросійськ, і казахстан-

— А що тепер?

— А тепер можна сказати, що за 8 років Казахстан побудував цілком новий тип держави — демократичну, правну, економіку державу з ринковою економікою. 75% валового внутрішнього продукту в нас забезпечують приватники. Держава більше не вказує, що кому чия поставляти. Чи виконуєте проект, що обійме вакантну посаду — все це визначається на тендерній основі. І підприємницький бізнес нас переконує у країні, розвиває ті сфери, де створено вигідні умови для нього.

— Головним перепоною в нашому двосторонньому співробітництві вважають велику відстань між країнами. Виходить, що без терміну в торгівлі ніхто не обійдеться: через Росію здійснюється і перевезення товарів, і транзит енергоносіїв. Наскільки не струнку розвиток економічних зв'язків?

— Між Україною та Казахстаном підписано всі потрібні документи, і бар'єри на міждержавному рівні для торгівлі практично немає. Але відстань — це об'єктивна перешкода. Мита, що їх стягують з товарів під час перетину кордону, тарифи за транзит усе ще залишаються. Інша проблема — транспортування нафти, яка вкотреється російською стороною. Тому ми шукаємо шляхи розв'язання цих питань, створюємо спільні підприємства, якісноємо багатосторонній проект.

— До речі, після останнього візиту Президента Казахстану Нурсултана Назарбаєва в Київ, українська преса писала, що Казахстан наступне Росії на п'яті, прагнучи отримати акції Лісничанського нафтопереробного заводу. Чи справді це так?

— Українська сторона запросила Казахстан ужити участь у приватизації своїх НПЗ. І наші приватні компанії вирішили зупинити свій вибір на спільному підприємстві, в якому ми звантажимо він менший, ніж Лісничанський. І географічно вигідніший: нині будують нафтопровод Тенті—Новоросійськ, і казахстан-

Наша позиція — будувати відносини на рівних, нікого не принижуючи, нікого не возвеличуючи

ську нафту кожна буде отримувати поблизу Херсона. Що ж до Лісничанська, то цей завод має знижувати глибину переробки нафти (до 60%) не задовольняє нас. Але, наприклад, тентіська нафта мистить у своєму складі світлі компоненти, то цей завод має знизити значна частина світлях нафтопродуктів іде в мазут, а це дуже невигідно. Тут питання щодо участі в приватизації Лісничанського НПЗ, ми знаємо, і ми шукаємо компанії, які могли б бути зацікавлені в цьому процесі.

— Чи може Казахстан реально збільшити нині поставки нафти і газу в Україну?

— Казахстан торік видобув 26 млн. тонн нафти. З них він переробив 18 млн., цілком задовольняючи внутрішні потреби. Решту нафти ми гоїмо продавати, але згодом-таки питання транспортування, а також, фінансового розпорядку між суб'єктами господарювання.

— Нафти і нафтопродуктів у структурі нашого товарообороту — понад 90%. У яких іше сферах економіки плановано поглиблювати відносини?

— Казахстан зацікавлений в українській металургійній продукції, а також у військовій техніці та обладнанні для війська, що їх виробляють в Україні. Добре перспективні у космічній галузі. Потрібно нам також гірськошахтне обладнання, комбайни і спеціальну продукцію українського господарства — цукор, олія.

Ще більші перспективи відкриваються під час майбутнього освоєння шельфу Каспійського моря. Це десятиліття морських платформ, створити флотилиї, ескадрилії гелікоптерів для перевезення персоналу. Також буде оголошено тендер для факхів у всіх цих видів транспорту, зв'язку, комунікацій. До речі, уже за роки незалежності Казахстан залучив близько 8,5 млрд. доларів іноземних інвестицій, з яких останніми роками було багатість Каспійського шельфу забезпечить отримання капіталовкладень ще на 2 млрд. доларів.

Інтерв'ю взяла Надія БЕРДІЧЕНКО

Місцева влада в США — це півмільйона виборчих посади

Аналогії — самоврядування

Коли проводиш якісь аналогії між місцевою владою в США та в Україні, мовимої закривається думка: «Якщо у них це називається самоврядуванням, то що ж тоді у нас?». Місцеві органи в США такі ефективні, що американським громадянином не в думку навіть подумати про те, щоб прийти до виборчої дільниці в листі до Більша Катиміна. І то найбільше дивує: ця клята вода тече не тільки напередодні виборів мера!

Для США взагалі характерно уміння роз'язувати більшість проблем на місцевому рівні. Місцевий центр повністю довіряв штатам упорядкування житла на місцях, а ті, у свою чергу, надали чималу свободу діям і дістантам містам, аби тільки вони не суперечили конституції. Хочте прокладиати дороги чи змінити систему шкільної освіти? Воля ваша. Ніхто не втрутає в єдиний мисливський жити для всіх.

Шороку уряд США надає місцевим органам цілові субсидії на 225 мільярдів доларів. Решта місцевого бюджету (65%) формується так: податки на нерухомість та майно (26%); збори з продажів (5%), плата за користування послугами (14%), прибутковий податок (2%) та інше. Відрахування в різних містах різні.

Ці кошти спрямовують на економічний та культурний розвиток регіону, боротьбу з безробіттям та жебаторством, будівництво об'єктів інфраструктури, транспорту, освіти, утилізацію сміття, екологію, охорону здоров'я та безпеку тощо. До компетенції органів самоврядування належить і організація виборів (не платити з українським «забезпеченням виборів»).

Структура місцевої влади дуже проста. Найголовніше — усі «начальники» обираються, а не призначаються.

на. І телекомунікації — з власної волі, без примусу. Не можна розв'язувати питання місцевих законодавчих органів. Тому що, зрештою, виборців потрібно знати, як працює влада на цих коштах.

США зазначити: останнім часом у Сполучених Штатах розгорілися певні суперечки між прихильниками місцевого самоврядування та захисниками централізованої влади. Міста дуже не люблять, коли федеральний центр або керівництво штату втрутається в місцеві справи, ніж якимось якісь об'єктивними програмами. Там, там, що під керівництвом, як і в нас, грошей додаткових не дають.

З цього боку, нині все більше проблем, ніж не можна розв'язати лише силами одного регіону. Наприклад, ефективна поліція та безпека — це прерогатива місцевої влади. Але боротьба з наркотиками, шляхи їх постачання, розв'язання цих питань вимагає вже має роз'язуватися не тільки на державному, а й на міжнародному рівні.

Аби торгівля з Інтернету, у США вона дедалі поширюється. Але ж тоді місцеві бюджети втрачають податок із продажу. Отже, це питання потрібно розглядати на федеральному рівні. Сучасний світ настільки, кордон розмикається, і хто знає, які завдання зможуть вирішувати в майбутньому органи самоврядування. Для США це питання стосується об'єкту новий рівень відносин між центральною та місцевою владою. А от Україна, на жаль, не досягла цієї перспективи. Отже, перед нею ніяк не мета децентралізації.

Надія ВЕРБІЧЕНКО

За повідомленнями кореспондентів «Гу», агентств «Сінхуа» та «ТАС-ТАСС».

Фото АП.

У номер
✓ Київ

Повстань, ті, хто без зарплати!

Енергетики знову готові до акції протесту. Проблема та сама — зарплатовість із зарплати, що перевищує вже 200 мільйонів гривень. Ініціатором проведення в Києві (15 грудня) спільної наради представників галузних колективів підприємств галузі виступили ЦК профспілок Атомнегоспрокору, працівників енергетики та електроенергетичної промисловості.

У зверненні до Президента Леоніда Кучми наголошувалося на шкідливості протиприродної ситуації, коли енергосистема країни працює стабільно й рентабельно, а її фінансовий стан — на межі краху. Заходи, що до них періодично вдаються Кабінет Міністрів та Міністерство енергетики, дають змогу збіти що тимчасово забезпечити виплату поточного зарплати. Але за останні два роки через мізерні надходження грошей з енергоринок не стало й цім.

Обставини вимагають докорінних змін у взаємодіях виробників і споживачів електроенергії, законодавчо закріпленої відповідальності сторін, а також — суттєвого скорочення витрат на амортизацію і бачення. Інакше напевно чим владі стримати наростання напруженості в робітничих колективах галузі, що рішуче підштовпує обстоювати свої конституційні права. Жодних політичних викликів по ньому не висунуто.

Референдум, щоб списати гріхи

Представник фракції «Триколор» Олександр Сльмаченко припускає, що ситуацію з незавершеним кандидатством Валерія Пустовойтенки на пост прем'єра створило для ініціювання проведення референдуму з питання доповідальності парламенту.

Згідно з Конституцією уряд, склавши повноваження, може виконувати обов'язки протягом 60 днів після вступу Президента, сказав Олександр Сльмаченко. За цей час Верховна Рада зобов'язана дати згоду на призначення Прем'єр-міністра.

Депутат не вважає за неможливе, що ініціювання проведення референдуму і спроба списати гріхи в економіці та політиці на Верховну Раду взаємозв'язані.

На думку О. Сльмаченка, оскільки частина пропрезидентських сил у парламенті не проголосувала за кандидатуру В. Пустовойтенки, запропоновану Президентом, це свідчить про те, що ці пропрезидентські сили «отримали згоду Президента на таку логіку поведінки».

✓ Кіровоград

Даремно хліб не їять

Близько сотка мільйонів гривень протягом цього року повернула до державного бюджету податкова мільярд області. Проти порушників податкового законодавства розпочато 241 кримінальну справу. За словами начальника управління податкової мільйоні ДПА в Кіровоградській області Віктора Хитрова, найбільш криміногенними сферами є сільське господарство та промисловість. Підприємці у «чорному списку» переслідують діяльність та торгівлю.

✓ Фотофакт

На Луганщині триває операція «Зброя». На звинуваченні: експерт-криміналіст, старший лейтенант міліції Костянтин Пригоров.

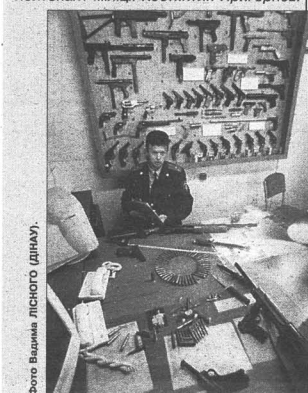

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДНАУ).

Перекуємо менеджера на позадника!

Точка зору

На початку тижня Ліва під-присміє агропромисловому комплексу (ЛІПАК) публічно висловила свою цілковиту підтримку Уряду Президента України «Про невідкладні заходи щодо збереження, реформування аграрної сектору економіки». Розуміючи актуальність питання, ми звернулися до коментарем до президента ЛІПАК Леоніда КОЗАЧЕНКА.

— Леоніде Петровичу, з огляду на величезні борги колективних сільськогосподарських підприємств комерційним структурам, цілком природно, що останні обстоюють приватизацію землі та реорганізацію КСП. Залишило на мить правочинність цього законопроектного акту, який вимагає згідно з грою таїти, з багатьох точок зору є сумнівною. Що ви скажете про своєчасність ухвал?

— Як на мене, ухвал, який реформує КСП на засадах приватної власності на землю, навіть спізнівся на два тижні роки. Адже для того, щоб створити повноцінний ринок землі, потрібно чимало часу. Та, мабуть, ми повинні були ініціювати абсолютний неперспективний теперішніх виробничих відносин на селі, щоб зробити до такої міри рішучий крок?

— Вас не бентежить, що органи виконавчої влади на місцях мають доволі мало чинності з управління по-літикою, щоб створити відповідну нормативну базу для реалізації президентського задуму?

— Звісно, бентежить. Адже треба подати про зрозумілий кожному членові КСП механізм здійснення прав на власність землі за умов, коли його господарство перетворюється або на акціонерне товариство, або на товариство з обмеженою відповідальністю, або на кооператив чи агрофірму. За умов, коли, може статися, реорганізації ніякої не відбується через пропозицію колективної агрофірми орендувати колективну землю.

— Чи не нагадує нас ця кампанія колективізацію напівки?

— Ні, бо в колективі за-гадані сили. А тепер селянин має неабиякий вибір, як розпорядитися своїм земельним паєм. Дуже велика відповідальність за цих обставин лягає на плечі чиновників звичайно більше до комерційної, а не консультативної діяльності. Менеджер з наших чиновників та родів колективів, прямо кажемо, були аніж: 85 від-сотків колективних сільськогосподарських підприємств державні підприємства, а не колективні збиткові. І, безперечно, Президент України розуміє, що процес створення ринку землі не буде безбо-лісним, наразитиметься на глухий спротив. Нині влада гола колективні членів не обмежена, та й чи

багато ви знайдете невід-чужих чиновників? Чи їм не вистачить (за різними оцінками) виділеної їм стат-тус КСП недоворанним, оскільки вони вже адапто-вано до системи-комерці-алізації органів державного управління до самого вер-ха. Бо коли держава опіку-ється матеріально-техні-чно і фінансово постав-лянням сільського гос-подарства — це комерцій-на діяльність чистої води, і нею мають опікуватися не уряд, суб'єкти господа-рства.

— Але повернімося на землю. Сьогодні селянин узяв кредит, або розкурку-вався за оренду землі, під-давшись в заставу свій буди-нок. За ці гроші купив у господарства зерно, але по-то конфліктує на сиво-ти за борги господарства перед державою. Отже, селя-нин втрачає будинок. А що буде загроза?

— Дуже типовий прик-лад. Неможливо створити ринок землі, не усунувши боргові застави попередніх років. Не звинувачу-ючи адміністративні обме-ження щодо руху сіль-ськогосподарської та цінно-виробничої продукції, а цінно-виробничої продукції, за останні три роки від нас пішло чим-наліво інвесторів, на чий капіталовкладення було поставлено адміністратив-ний чек. Так само, нара-зившись на особливості виробничих відносин один раз, наш селянин утрим-лює свій земельний пає-м, об'єднав свою частку з іншими власниками, або віддасть свою землю у спільний користування, або навіть і продатиме її земля безкритично, не вте-че. Вартість землі, як таким чином переохочитиме від-сутність власників до то-го, від нерозпоротного до запозитального користу-вання.

— Як ви все-таки прогнозуєте подальше майбутнє галузі. Чого очі-куєте наступного року, ко-ли галузь стане під прапор структурної реформи?

— Указ Президента — це поки що лише засіб до покращення реформи. Тому наступний рік буде важ-ким. Інвестори чимось спостерігатимуть за тим, чи не залишаться реформи на папері, як це було вже не раз. Зате я впевнений, що реформа не залишиться. І 2001 рік «стане роком справжнього відродження АПК».

Записав Сергій ВЛАД.

Кожен шахтар тошши мрійник

Інвестиції

У назві нещодавно проведеної в Донецьку семінару «Інвестиції у вугільну галузь України», організованого Міністерством вугільної промисловості та вугільним кон-салтинговим центром TACIS, зійшлися два погляди на майбутнє вугільної галузі.

За підрахунками начальника управління комерційних відносин з клієнтами Першого Українського міжнародного банку Віктора Миргородського, з усієї суми іноземних інвестицій, які надійшли до До-нецької області, у базову галузь спрямовано лише один відсоток.

Основною причиною низької привабливості фактично вважають тяжкий фінансовий стан галузі; по-ловина її підприємств збитковий, неважаючи на державну дотацію. Крім того, в країні немає ринку пали-ва, на якому діяли б чіткі і єдині для всіх учасників правила, де фор-мувалися б реальна ціна. Наразі, на відміну від інших галузей, у вугільній продовжує зберігатися майже стов-соткова державна власність. Додаєть сою вітніження податкове зако-нодавство і відсутність гарантій збер-ження інвестицій — ось і відповідь, чому капітали воліють працювати будь-де, але не в базовій галузі.

Досвід реалізації інвестиційних проєктів у паливно-енергетичному комплексі, втім, є, але це той випа-

док, коли виняток лише підтвер-джує правило. Зокрема, заводки співробітництва з французькою фірмою «Group schaffnagge de France» і гранту ЄБРР Старобінсь-кого ДРЕС перейшла на новий тип котлів, у яких антрацитовий шлам можна використувати без дорогих домішок. Донецька фірма «Радон», створивши мітагузальний ланцюжок «вугільно-кокс-металургія», викона-ла нею невідомі для інвестора умови: прозору схему використання коштів і гарантії їх повернення. Сьогодні «Радон» має чотири заводи зі збері-гання вугільних шламів, орендує ко-ковий батареї на Макіївському коксохімічному і дві домніні печі на Костянтинівському металургій-ному заводі. Згодом ці об'єкти з-земних інвестицій становить 10 мільйонів доларів, стільки ж внесла українська сторона. Привабливим, хоча й дорогим, є проєкти видобу-тку й утилізації шламів вугільно-коксів, здійснення яких розпочав Центр альтернативних видів палива.

Сім інвестиційних проєктів роз-роблено в рамках дії Закону «Про спеціальні економічні зони і створення регіонів інвестиційної діяль-ності в Донецькій області». Три з них здійснюються на шахті «Красноармійська-Західна № 1», по одному — на шахтах «Комсомоль-ське Донбасу» і «Південнодобаська № 1».

Однак прямих використання Закону «Про спеціальні економічні

зони» ефективно лише в обмеже-ному колі приватних шахт. Ли-зас Анастолію Венечко, начальника управління вугільної промисловості і енергетики Донецької області, вважає, що реформа не залишиться, як мають мінувати не-рентабельність виробництва, великі кредитські зобов'язаності, в тому числі перед бюджетом, пільговий режим оподаткування, режис-мерського значення. Така шахта ста-новить близько 90 відсотків загаль-ної кількості вугільних підприємств області, і саме вони дають основну частку видобутку вугілля.

Директор проєкту Вугільного консалтингового центру TACIS Пі-тер Кормак був не менш відвертий: «Рішення наповню грошей до галузі не буде: безцім працює, не-перешкода цьому. І самий вугіль-ний галузь варто робити шось назустріч. Поки що керівники більшості під-приємств живуть застарілими у-в'яженнями, що раптом з'явиться та-кий собі інвестор, який гроші і пі-де. Шахти не прагнуть одержувати прибуток, а виробничо є самош-лю».

Відірпінати реальні кроки від самонамовлювання дуже неважко — за-лежно від того, чи сприймають потенційні інвестори українську вугільну галузь як горезвісний «полюс ву-дес» із задалегідь відомим резуль-татом «вкладання» грошей чи як шир-оке поле застосування своїх капі-талів.

Ліна КУЩ.

Ми шукаємо гроші. Гроші шукають нас.

Ще козаки читали власну пресу

У Науково-видавничому центрі «Наша культура і наука» (Київ) вийшла книга Архива Животно «Історія української преси». Для нашої архівії дано має свою державність, книга такою характеру речі значимо. Для України ця книга — відкриття.

Написана в умовах вимушеної еміграції, книга має ознаки конспірологічності (не в значенні драматичності!), насичена великою кількістю фактів, який вимальовує струнку і водночас гратичну систему становлення української масової інформації. Традицію уже хоча б тому, що з огляду на численні заборони поняття «українська преса» не завжди збігається з поняттям «україномовна періодика».

А. Животно чітко виділяє просто зародження преси на Україні, куди можна зарахувати видання типу «Губернський ведемо», і писав пресу про буття українського людства. І тут до поняття української преси входять і російськомовні видання на українську тематику та видання польськомовні.

Автор бачить подання української періодики ще в роки гетьманування І. Виговського, коли «крім звичайних універсалів, почили виходити спеціальні друковані універсали для козацької старшини, в яких побіч різного роду наказів, законів тощо подавалися і поточні всті. Було це фактично своєрідні часописи, що появлялися і пізніше, аж до 1709 року». Через сто років (1812) почав виходити «Харківський єсенецький», 1827 р. — «Одеський вестник».

З перспектив погляду на видання

не могли вважатися жодні відомості. Проте не забуваємо, що поява цих часописів знаменувала і потім до української тематики. Чи з'явився б Київська-Основа чиєнко або Гулак-Артемовський, коли б не часописи на Україні? Чи С. Гребінка без цих часописів думав би про видання своєї «Ластівки»? А П. Куліш — про видання «Основи»? Звичайно, А. Животно так не ставить питання. Але факти, зібрані ним, спонукають до таких думок.

Кіда розповідає не лише про видання, редакторів та видавців, а й про читачів аудиторію, про репертуар та українську періодику, про фінансові можливості видання. Не омине і спонсорства, задулючі імена В. Симиренка, Е. Чикаленка, Стари Громади та ін.

А. Животно кілька разів, через обставини, губив зібрані матеріали і кілька разів починав роботу спочатку. Він писав: «Одного бою як би з часом знову не розбували».

Тепер не розбувають. Професор Інституту журналістики Київського університету Микола Тимонюк у своїх книжках Миколенко-українського університету розшукує «Історію...», старанно підготував її до друку і видав. Міністерство освіти України надало їй гриф посібника.

Професор
Рейса ІВАНЧЕНКО.

Чи заспіває ще Дмитро Гнатюк в «Україні»?

— Усе ще відбувається просто тому, що українські співаки сьогодні неспроможні зібрати повний зал. Навіть найпопулярніший. Тим паче в палаці «Україна», — так категорично пояснює ситуацію один із відомих діячів вітчизняного шоу-бізнесу.

Важко нехтувати думку фахівця, але нещодавній овільнений літературно-музичний вечір Дмитра Павличка, який відбувся у шість заповнений залі палацу, переконує в іншому. До того ж, незаперечний аргумент підказує й національна гордість — що ж сталося в Україні, якщо в ній, відомій на весь світ пісенній державі, не стало підніж найпрестижніших сцен співаків?

Зрозуміло, що принципи ринкової економіки диктують своє правило, але при підході до використання сцени Національного палацу «Україна» (та й не лише її) мають переважати державні інтереси й пріоритети. Немає потреби й декларувати підтримку розвитку української музики й швидкого міжнародного співробітництва, особливо в галузі культури, але хай на тому плебанському калітнику розкошує й українські артисти.

Подивіться уважніше й на демонструвану популярність прихильних гастролерів. Не брешемо як прихильні концерти Алії Пулязової, Філіппа Кіркорова чи Валерія Ле-

онтьєва. Лише запитасмо: «А чому це раптом вони так часто гостують у нас?» Тим паче, що дехто з них, буває, в запалі порожнечі, що нота його ніколи більше не ступить на київську землю. Відповідь знаходимо в логіці ринкового відношення сьогодні України перетворилася на щедрий на гонорари клондайк, зокрема, для російських співаків та акторів. Московські, санкт-петербурзькі (дійсно вже й не провінційні російські театри) акторські колективи, деякі з них десяти років не відвідували нашу країну, стали активними учасниками української гастрольної діяльності (не кажемо про патронують роль у цьому процесі українського телебачення та преси).

Чому так сталося? Тому, що ми досі не прийняли відповідного законодавства, так би мовити — не встановили правил гри, згід-

Найпрестижніший столичний палац сьогодні перетворився на місце збагачення іншомовних заїжджих гастролерів

но з якими вітчизняними митцями мають користуватися певними підлягами, щоб не знавчати руйнівного для культури фінансового тиску. Та ще більше нам треба зробити для створення сприятливої клімату для дбайливого використання національного духовного золотого фонду України. Тут у «батьків нації» — відкритий простір для ініціативи та конкретних дій.

А що є в нас національні пісенні таланти, продемонструвала та сама недарна виборча кампанія, коли різні української естради збирали на майдані багатотисячні аудиторії.

І не вкладаймо нічого на потім: Анатолій Солов'янко вже не вийде на сцену «Україна», тож дамо це зробити іншим мстрам українського пісенного мистецтва.

Віталій АЛЕЩОВ.
Фото ЮРИ ВЕНГЕРСЬКО.

Оголошення

<p>Арбитражный суд м. Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 1/318-6 по банкрутству МП «АКБ» (м. Київ, пров. Поштарно-юстиційський, 76-а, р/р 2600102662 М 26009301250237 п. «А»). МФО 3001175, код 21494452. Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.</p>	<p>Арбитражный суд м. Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 18/658 по банкрутству малого приватного підприємства «ТІГРС» (м. Київ, Русанівський бульвар, 4; р/рахунок № 26006450 в 4-му філіалі АГБ «Авал», МФО № 322971, код 21532132). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.</p>	<p>ОАО «Котковское АТП-15171» сообщает о проведении собрания акционеров, которое состоится 27 января 2000 г. в 14.00 по адресу: г. Котков, ул. 50 лет Октября, 273. Регистрации участников с 9.00 до 13.00.</p> <p>Повестка дня: 1. Отчет правления; 2. Отчет ревизионной комиссии; 3. Утверждение регламента.</p>	<p>Арбитражный суд м. Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 6/362-6, по банкрутству товариства з обмеженою відповідальністю «ЕЛІП» (м. Київ, вул. Дмитровська, 5; р/рахунок № 260083030201 в АКБ «Київ-Приват», МФО № 300164, код 25200645). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.</p>	<p>Арбитражный суд Киевской области (м. Київ, вул. Хмельницького, 58 «Б») порушено справу № 11/1106-9 по банкрутству МП «Таргет» (м. Славутич, Київської області, квартал БПО, р/р 467201 в Славутичському відділенні «Промінвестбанку» (м. Славутич, Київської області, вул. Героя Війни, 2)). Кредитори та можливі санатори можуть звертатися до суду протягом місяця з дня опублікування оголошення.</p>
<p>Арбитражный суд Хмельницької області порушив справу по банкрутству: № 7/228-6 ТОВ «Горішній» ЛТД, м. Старокостинський, вул. Миколи ІІ, кв.20, р/р 26002200352001 у Старокостинському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 315201, код 21211271. № 7/228-6 ЗАТ «Агрос», с. Радичів, Старокостинський району, р/р 26003301095 у Старокостинському відділенні Одеського банку, МФО 357166, код 22768999; № 7/230-6 с/підприємство «Лесенко», с. Шибів, Шибівського району, с. 104, р/р 26008301237 у Старокостинському відділенні Одеського банку, МФО 357166, код 21345678.</p>	<p>Арбитражный суд Харьковской области (310022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) порушив справу № 8-8648/77-3 по визначення банкрутом ТОВ «КІ» (Юридична адреса: м. Харків, вул. Золочувська, 8; кв. 43, р/р 260020015900 в ЦБ РАКАБ «Україна» м. Харків, МФО 351340, код ЗКПО 23753038). Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.</p>	<p>Арбитражный суд м. Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 14/434 по банкрутству ТОВ «Продімлекс». Юридична адреса: м. Київ, вул. Гаришова, 31; р/р 5467429 в Оболонському філіалі АГБ «Авал», МФО 322993. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.</p>	<p>До відома громадськості АТЗТ «Кодифікатор», Україна, 49070, м. Дніпропетровськ, вул. Корольова 23, т. (0562) 45-10-00, подає до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії на постачання електричної енергії з недержавним тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності на Україні.</p>	<p>Арбитражный суд Черкаської області (18005, м. Черкаси-5, вул. Шевченка, 307) порушив справу № 08/1064 по банкрутству фермерського господарства «Вікторія» (Юридична адреса: Черкаська обл., м. Нігин, вул. Савова, 40, банківські реквізити: р/р 290390000119001 в Черкаській філії АТ «Укринбанк» МФО 354314).</p>
<p>Арбитражный суд Луганської області (91000, г. Луганськ, пл. Героев ВОВ, 3-а) возбудил дело № 12/696 от 18.06.1999 года о банкротстве КТ «Попаснянский стекольный» (г. Попасня, Луганской области, м. Чебоксары, 16, р/р 2600803180028 в Проминвестбанке, Попасня, МФО 354513). Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.</p>	<p>Арбитражный суд Черкасской области м. Черкаси, бульвар Шевченко, 307 за заявою Смілянської об'єднаної державної податкової інспекції порушив справу 08/1811 по банкрутству МП «Біт» (Черкаси, м. Селів, вул. Андреева, 10, р/р 26003200263001 в АК АПБ «Україна», МФО 354239, код 21365160). Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.</p>	<p>Арбитражный суд Автономной Республики Крым (333000, м. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) по заявлению Крымского регионального управления Украины возбудил дело о банкротстве ООО фирмы «Солло» (Дело № 2-3/8544-99, кв. адрес г. Симферополь, ул. Гоголя, 9, т/с 2600130132/340). Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.</p>	<p>Арбитражный суд Одесской области порушил справу № 17-2/6020 по визначення банкрутом приватної фірми «БСЛ Трейд Сервіс» (Одеса, вул. А. Корольова, 47/1, кв. 33; рахунок 26003301455305 в ОДРП ПІБ України, МФО 328135). Заяви кредиторів приймаються арбітражний суд в місячний термін.</p>	<p>Арбитражный суд Луганской области (34800, м. Луганськ, пл. Героев ВОВ, 3А) возбудил дело № 11/566 от 21.06.99 г. о банкротстве МСВП «Укротехнология-2» (Луганский район, адрес: 349110, Аглицкий Луганской обл., ул. Интернациональная, 32/23, р/р 467446 в Ан-левском филиале АКБ «Надпоб» МФО 304461, код ОКД-ПО 32482800). Арбитражный суд принимает заявки кредиторов и санаторов в течение месяца со дня опубликования объявления.</p>

У номері
✓ Чернівці

Модельєри експлуатують... Срібного Дракона

Останнім часом буюківські модниці почали виявляти підвищений інтерес до трикошажних виробів В.А.Т. «Наддніпрянський одяг» тут виготовляють малі партиями, та ще й з натуральної сировини.
На недавній виставці трикошажного одягу буюківських модниць, вразили сріблясті трикошажні ансамблі на різні роки року. Кожен комплект — це натяк на 2000 рік, який за схваленням календарем з роком Срібного Дракона.
✓ Черкаси

Різдвяні дарунки

Два 20-тонні вантажні автомобілі прибули до Канева з німецького міста-побратима Фіренца. Поступлять білизну та функціональну ліжка для інвалідів з порушенням опірно-рухового апарату одержалка району лікарня. Одяг та взуття — багатотисячній сім'ї.
Найбільше здарли гостинням з Фіренца викопані канієвські дошкілні закладки — кожкою маліт було вручено різдвяний подарунок.
✓ Одеса

Міцний, як коньяк

Одеському коньячному заводу, заснованому підприємцем Шустовим, виповнилося 100 років.
Останнім часом підприємство розширило номенклатуру своїх виробів до рахунок горілки та вина. Колекція домія, що тут він неперевірний. Скажімо, горілка «Шустов-1» і «Шустов-2» на недавній міжнародній виставці «Фуд енд Дрінкс-99» здобули перші місця й поповнили заводу колекцію нагородних дипломів. А на міжнародній виставці «Алко-Софт-99» відзначилася, здобувши перше місце й спеціальний кубок, настоянка «Таверна».
✓ Дніпропетровськ

За radoщами — неприєнності

Уже четверта шахта Західного Донбасу — «Ювілейна» — впоралася з річною програмою видобутку вугілля. Втім у гірників басейну зветься поповнення, що наступного року вони можуть знову опинитися в безвиході. На третью шахту, ніж трішки, підготовлено нових лав і вибоїв для видобутку палива. Грошей, в тому числі і дотовальних державою, дуже вистачає на зарплату шахтарям. Нема коштів і на розвиток виробництва. І навіть ті лави, котрі вже парализовані, нема змоги як сід обладнати необхідною технікою. Машинобудівництво ходилося компанія «Павлоградугілля» на даний час заборгувала білизні як сім мільйонів гривень.
✓ Фотофакт

Луганському обласному театру ляльок виповнилося 60 років.
На знімку: гордість театру — його актори.

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

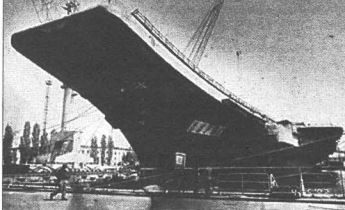
Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколлеги: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕЙСКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСКИЙ, Віталій СУДДА.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.
○ За зміст та достовірність інформації в рекламних публікаціях відповідальність не рекомендується.
○ Редакція не заводить поділяє позицію авторів публікацій.
○ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
○ Рукописи не повертаємо.
○ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Моремани — меломанам

Виробиство

Про те, що необхідності крейсер «Варяг», який кілька років простояв біля причалу Чорноморського суднобудівного заводу в Миколаєві, проведено оновіти фірма далекого Макао (острів у Китайському морі), нема застатка вже писала. Як і про те, що іде неспроста підготовка до будівництва нового екіпажу (300-членний дозвіл корпус водоплавності 60 тисяч тонн) — моряки-океанам на відстані у тисячі і тисячі кілометрів. До 1 листопада, згідно з договором між ЧСЗ і фірмою-покупцем, корабель мав би залишити Миколаїв. Однак і сьогодні він там, де був.

Що ж сталося? А те, що «Варяг», за який підприємство вже одержало 26 мільйонів доларів (вони пішли на погашення боргу з зарплат, поповнення оборотних коштів, додаткові відрахування до бюджету), ще якийсь час даватиме колективу чималу користь. Матеріальну. Рін у тім, що новий екіпаж, вирішивши переобладнати військове судно під цивильне, а саме — під плавання культурно-розважальний центр, замовив ряд робіт з його переобладнання миколаївцями.
Сторони вже підписали угоду щодо дооснащення та переобладнання крейсера. Вже в Миколаєві він набуде основних рин цивільного судна з автономними системами життєзбереження. Хоча опораджувальні роботи, притаманні саме культурно-роз-

важальному центроу, виконуватиме вже інший підприємств — зарубіжний. І все-таки ЧСЗ матиме чималий зиск. Якій саме? Генеральна угода, що передбачатиме обіти робіт та оплати за них, ще тільки готується. І буде підписано, очевидно, у першому

кварталі наступного року. Та вже жінки мовлять, що добудова й переобладнання «Варяга» — це нові робочі місця, нові валютні надходження, яких бракує зараз корабельні Миколаєва.
Георгій ВОРОТНУКОВ, Миколаїв.

Перлина на камені за кам'яною стіною

Ініціативи

На Поділлі з'явилася ще одна партія. Шоправда, на відміну від десятків інших уже зареєстрованих, вона не жартує перестроювати в інших регіонах тощо. Навпаки — кожен член новоствореної партії може належати до будь-якої іншої, проживати у будь-якому ішому місті чи навіть державі. Головне, щоб кожен член цієї організації сповідував лозунг партії, закладений у її назву — «Партія відродження Кам'яниця-Подільського».

Уже на установчих зборах було зареєстровано 310 мешканців міста, котрим необхідна історія подільського краю, дола національного заповідника світового значення. Очолює це патріотичне об'єднання кам'яницький міський голова Олександр Мазурчук. Олександр Володимирович висловив сподівання, що організація згодом може поповнитися відомими вченими, політиками, журналістами, бізнесменами, котрі не тільки пропагуватимуть історію міста, яке ще називають «перлиною на камені», а й сприятимуть, щоб ця іс-

торія слугувала державі й виховувала патріотів. Якши виходить з того, що є багато громадян у Німеччині, Польщі, Канаді, США, котрі не байдужі дола древньої столиці Наддністриння, то регіональна партія згодом може стати транснаціональною. Список може бути солідний. От би до того списку та ще й трохи грошей на реставраційні роботи...

Михайло ВАСИЛАШКО, Кам'янець-Подільський.
Хмельницької області.

Фото Володимира СТРУМКОВСЬКОГО (Українофрм).

Спорт

ФУТБОЛ. Нападником полтавської «Ворскли» Володимиром Мазурком заарештовано керівника відомого белзького клубу «Боркент». Посланий за Белзь біли присутні на всіх завершальних матчах першого кола чемпіонату України за участю «Ворскли». Починає до серця Мазур і босам клубу португальських клубів. Очолює це патріотичне об'єднання кам'яницький міський голова Олександр Мазурчук. Олександр Володимирович висловив сподівання, що організація згодом може поповнитися відомими вченими, політиками, журналістами, бізнесменами, котрі не тільки пропагуватимуть історію міста, яке ще називають «перлиною на камені», а й сприятимуть, щоб ця іс-

тим був директором усього інституту збірок. Як оце в нас Валерій Лобановський. Одним із помічників Стасиса Станука буде колишній форвард мінського «Динамо» Лодас Румбіс.
Моненська «Баварія» — суперника київського «Динамо» в Лізі чемпіонів — 33 очок, лідирує в чемпіонаті бундеслиги. У 16-му турі свій матч «Баварія» виграла в «Айнтрахті». Ця одна клуб, до якого наша пильна увага — бременський «Вердер» (за нього виступає зиянин Кріс Максимов), — у гостях переміг «Дуйсбург» — 1:0. Бременці — на четвертому місці.
Ласабаска «Бенфіка» в черговому матчі чемпіонату Португалії здобула лелеку перемогу над клубом «Лейрія» — 3:2. Другий матч у переможстві забив налівоборонця збірної України Сергій Кандаров. «Бенфіка» іде другою в національному чемпіонаті — 30 очок, у «Порту» — 31.
Клуб «Мілдан» вийшов до четвертого кола Кубка Італії. Команда Андрія Шевченка виграла в «Аталанті» — 3:0.

Одразу два клуби вибули з англійського дивізіону вибули з розрахуку Кубка ліги, поступивши у четвертій турі представникам першого, причому з однаковим рахунком 1:2: «Мілдон» — «Болтон», «Мідлсборо» — «Трендірмер».

ХОКЕЙ. Чемпіонат СЕХЛ. 1-й турний матч проти «Міннесоти» у Роланді кінський «Солід» виграв. Цього разу — 4:1. Марковський, 2, 40, Бобровський, 12, Гончаренко, 39 — Малаховський, 48. Нагайло, що в першій зустріч українці перемогли 8:2. Цього, що її поєдинки проходили в реконструйованому з вароєвських широким колом палаци. Напередодні, під час савки відкриття, відбувся товаришів матч між збірною ветеранів білоруського хокею і командою одеських товаришів президента країни. Сам найкращий друг українців президент країни, Віктор Янукович, який у культурній Білорусі товариш Лукашенку особисто привітав збірку. Українці вийшли, прои шайби, прои що місцеві преса писав і до сьогодні. Звичайно, за це керівництво хокею планували і перемоги над «Соколом». Але не очікували.

Доброго підготовки Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Свідство про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236494.

Комітат друку видання «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Тел. 0311234.
1 2 3 4 . 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса БР України: 252019, м. Київ-9, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для дозв. — 441-85-29; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-54; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.rel.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України